

Szymon Piotr Owsiański

*Jean-Charles de Castelbajac. Projektant, artysta, przedsiębiorca – współtwórca trendów
mody światowej przełomu XX i XXI wieku*

Jubileusz pięćdziesięciu lat pracy twórczej Jeana-Charles'a de Castelbajaca, skłania do podjęcia próby zrewidowania, konsolidacji i uzupełnienia materiałów pomiędzy dotychczasową wiedzą, a możliwościami archiwalnymi. Na podstawie zgromadzonych danych uwidacznia się szansa na zaprezentowanie indywidualnego rytmu rozwoju artysty–projektanta oraz prześledzenie powiązań między podejmowanymi przez twórcę dziedzinami.

Rozdział I. Portret autora, został poświęcony próbie zbliżenia się do stojącego za fasadą międzynarodowej kariery i sukcesu zawodowego – człowieka. Jak dotąd jest znany z wydarzeń, którym brakuje zrozumienia emocji oraz wielkich emocji, które towarzyszyły nieszczególnie opisywanym zdarzeniom. Wśród tych pierwszych, mamy wspomnienie dzieciństwa i najbliższych, pobyt w internacie, okres rozpoczęcia kariery, okres wejścia w rodzicielstwo, starania o utrzymanie pamięci o rodowych korzeniach, ale także problemy finansowe marki, okres przewartościowania i w końcu – nowy początek. Tym wszystkim wydarzeniom, które znane są z pierwszych stron gazet, brakuje głębi, a jedyną szansą na dostrzeżenie drobnych drgań strun emocji, jest wnikliwa obserwacja. Takich obserwacji dostarczyły w niniejszym rozdziale portrety, wykonane przez współpracowników Castelbajaca. Szczegóły mimiki i symboliczne gesty z obrazów, zostały uzupełnione cytatami z wcześniej wspomnianych wywiadów. Wydarzenia drugiej grupy, tych o których dotąd brakowało informacji, a gazety brukowe jedynie tylko raz były nagłówkami, doczekają się choć częściowego rozwinięcia. Rozdział pierwszy będzie także formą poszukiwania osoby, która stoi za niepowtarzalnym stylem.

Począwszy od Rozdziału II. Projektant, optyka skupia się na wytworach artysty, jego karierze. Dzięki szerokiemu archiwum reprodukcji, możliwe było stworzenie interpretacji najciekawszych kolekcji. W rozdziale poświęconym projektowaniu odzieży, ważnym aspektem jest również relacja, którą Castelbajac nawiązuje między dziedzinami mody i sztuki. Autor tekstu starał się wysledzić wszelkie nawiązania i inspiracje, aby zarysować pomosty, które projektant stawia między swoimi modelami, a dziełami sztuki. W rezultacie powyższych działań, autor starał się zaprezentować, które z proponowanych przez Castelbajaca sylwetek, przebiły się do świadomości odbiorców i zapisały jako kultowe elementy popkultury.

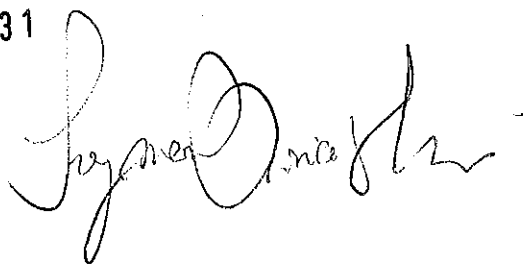
Rozdział III. Artysta, to zbiór analiz wybranych prac z poszczególnych dziedzin artystycznych uprawianych przez Castelbajaca. Celem stało się stworzenie takiego zbioru opisów formalnych, które w dalszej interpretacji uwidaczniają dwie zmienne: postęp stylowy artysty na przestrzeni pięćdziesięciu lat twórczości oraz napięcia, jednocześnie wiążące i dzielące poszczególne obszary jego twórczości. Postulatem jest wskazanie nadrzędnej dziedziny, która jest elementem wyjściowym wszelkich decyzji artystycznych projektanta. Dzięki temu, możliwe będzie wskazanie źródła stylistyki artysty, pewnej Melodii, która towarzyszy wszystkim dziełom.

Przeznaczeniem Rozdziału IV. Przedsiębiorca, jest spojrzenie na działalność projektanta pod względem budowania marki. Castelbajac, jak sam powtarza, aby być budzącym szerokie zainteresowanie artystą, trzeba w pierwszej kolejności być dla siebie dobrym coachem, menagerem i marketingowcem, a zmiany przełomu lat 80. i 90. przeobraziły dziedziny projektowe ze sztuki w ekonomię. Prowadzenie przedsiębiorstwa jest związane z obchodzeniem się ze wszelkimi gałęziami biznesu, które mają wpływ na pozytywny rozwój firmy, takimi jak misja przedsiębiorstwa, identyfikacja wizualna czy dopasowana dystrybucja. Na nich właśnie skupiona jest uwaga w rozdziale, a skonfrontowanie ich z pojęciami dziedzin artystycznych, takimi jak manifest, styl i wystawiennictwo, uwidacznia to, które elementy narracji projektanta oraz jego programu twórczego są wynikiem charakteru, a które świadczą o odpowiedzialnej kalkulacji.

Każdy rozdział rozpoczyna się od swego rodzaju otwarcia tematu. Poszczególne części pracy zostały również podzielone na służące organizacji treści podrozdziały, które, w zależności od rozdziału, pełnią rolę harmonizującą lub kategoryzacyjną.

Odnalezienie Castelbajaca-Człowieka oraz przyjrzenie się pracom Castelbajaca-Autora dowiedzie, czy projektant i artysta był uczestnikiem procesów kształtowania się najważniejszych trendów w modzie i jaki był jego wpływ w tej dziedzinie na przełomie XX i XXI wieku.

2022-03-31

Szymon Piotr Owsiański

Jean-Charles de Castelbajac. Designer, artist, entrepreneur – co-creator of world fashion trends of 20th and 21st century

The fifty years of creative work of Jean-Charles de Castelbajac prompts to ponder, consolidate and revise what is known about him currently and in the past. Reviewing the accumulated data reveals a chance to exhibit an individual development rhythm of the artist-designer and to explore the links between a variety of fields studied by him.

Chapter I. Creator's Portrait, is dedicated to an attempt to get to know the man behind the veil of international success and career excellency. As of now he is known from events that lack emotional insight and great emotions that accompanied him in scarcely described events. The former includes the memories of his childhood, closest relatives, times in boarding school, the start of his career, becoming a parent, maintaining memory about his familial origins, as well as, financial struggles, reevaluation period and finally – new beginning. All of those events known from newspaper headlines seem devoid of depth, leaving thorough observation as the only chance to perceive the subtle pulls at heartstrings. The portraits, by Castelbajac's co-workers, presented in this chapter provided an ample opportunity for such observation. The detailed expressions and gestures visible on the paintings have been supplemented with quotes from abovementioned interviews. The latter type of events, the ones that lacked any relevant explanation and have been blown out of context in flashy newspaper headlines, are at the very least elaborated upon. The first chapter aims to explore and understand the person behind the unique style.

Chapter II. Designer, focuses on the works of the artist and his career. Thanks to wide archive of reproductions it became possible to devise an interpretation of the most eye catching collection. In the chapter dedicated to fashion design, the relation between Castelbajac and different areas of fashion and art becomes prominently relevant. The author attempts to pinpoint all of the inspirations and references to sketch the relation the designer creates between his models and artworks. In result, the author makes an effort to present which silhouettes created by Castelbajac have reached the minds of the viewers and forever embedded themselves in pop culture.

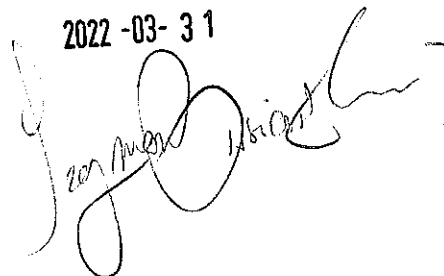
Chapter III. Artist, is a collection of analysis of chosen works from selected art fields performed by Castelbajac. The purpose was to create a collection of formal descriptions, that, in the process of further interpretation, emphasized two variables: the style progress over the span of fifty years and tensions that bonded and divided certain areas of his art. The main goal is to prime field that is the central point of all artistic decisions made by the designer. That would allow to indicate a source of the artists style, a certain melody that accompanies all artworks.

The objective Chapter IV. Entrepreneur, is to review the works of the designer focusing on brand building. Castelbajac said himself that in order to be awe inspiring artist one must first be a good coach, manager and marketeer for oneself and the changes between the 80's and the 90's turn design from art to business. Running an enterprise is intertwined with getting involved with different branches of business that may have a positive impact on company's development including the company's mission, visibility and adjusted distribution. They are the focal point of the chapter where they are confronted with concepts of artistic fields such as manifest, style and exhibition. This further emphasizes which elements of designer's narratives and his creation program are the result of character and which are the result of responsible calculation.

Each chapter starts with introduction into the topic. Particular parts were further divided into subchapters in order to organize, balance or categorize the content.

The insight into Castelbajac -the Man and the analysis of artworks of Castelbajac- the Creator aims to prove whether the designer and artist was an important factor that contributed in shaping of the most important fashion trends and what was his influence in that area on the verge of 20th and 21st century.

2022-03-31

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Castelbajac', is written over the date stamp.